

UMOWA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Austrii w sprawie popierania i ochrony inwestycji

sporządzona w Wiedniu dnia 24 listopada 1988 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 24 listopada 1988 r. została sporządzona w Wiedniu Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Austrii w sprawie popierania i ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

**między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Republiką Austrii**

w sprawie popierania i ochrony inwestycji

Polska Rzeczpospolita Ludowa
i Republika Austrii,
zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

dążąc do stworzenia korzystnych warunków dla szerszej współpracy gospodarczej pomiędzy Umawiającymi się Stronami,

uznając, że popieranie i ochrona wzajemnych inwestycji może zachęcać do podejmowania takich inwestycji, a przez to istotnie przyczynić się do rozwoju stosunków gospodarczych,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

- 1) pojęcie „inwestycja” oznacza wszelkie mienie, a w szczególności, ale nie wyłącznie:
  - a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak hipoteka, prawo zatrzymania, zastawu, użytkownia i podobne prawa;
  - b) akcje i inne rodzaje udziałów w przedsiębiorstwach;
  - c) roszczenia dotyczące środków pieniężnych przekazanych w celu osiągnięcia zysku lub roszczenia o świadczenia posiadające wartość gospodarczą;
  - d) prawa autorskie, prawa własności przemysłowej, takie jak patenty, znaki handlowe, wzory przemysłowe i użytkowe, procesy techniczne, know-how, nazwy handlowe oraz „goodwill”;
- 2) pojęcie „inwestor” oznacza:
  - a) każdą osobę fizyczną będącą obywatelem jednej z Umawiających się Stron i dokonującą inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony;
  - b) każdą osobę prawną, organizację lub stowarzyszenie, posiadające lub nie posiadające osobowości prawnej, utworzone zgodnie z przepisami prawnymi jednej z Umawiających się Stron, posiadające siedzibę na terytorium tej Umawiającej się Strony, które dokonują inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony;
- 3) pojęcie „przychód” oznacza kwoty uzyskane z inwestycji i w szczególności, ale nie wyłącznie, obejmuje zyski, odsetki, przyrosty kapitałowe, dywidendy, tantiemy, opłaty licencyjne i inne opłaty;
- 4) pojęcie „wywłaszczenie” obejmuje również nacjonalizację lub inne środki powodujące taki sam skutek.

Artykuł 2

Popieranie i ochrona inwestycji

1. Każda z Umawiających się Stron będzie popierać w miarę możliwości na swoim terytorium inwestycje inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, dopuści takie inwestycje zgodnie ze swym ustawodawstwem i w każdym przypadku zapewni takim inwestycjom sprawiedliwe i równe traktowanie.

2. Inwestycje, o których mowa w ustępie 1, oraz przychody z nich uzyskane będą korzystały z pełnej ochrony przewidzianej w niniejszej umowie. Ochrona ta rozciąga się, nie naruszając postanowień ustępu 1, również na przychody z reinwestycji w przypadku reinwestycji takich przychodów. Prawne powiększenie, zmiana lub przekształcenie inwestycji musi być dokonane zgodnie z ustawodawstwem dotyczącym zagranicznych inwestycji, obowiązującym w tej Umawiającej się Stronie, na której terytorium dokonuje się powiększenia, zmiany lub przekształcenia tej inwestycji.

Artykuł 3

Traktowanie inwestycji

1. Każda z Umawiających się Stron zapewni inwestycjom inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, dokonywanym na jej terytorium zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w zakresie ich tworzenia i użytkowa-

nia, traktowanie nie mniej korzystne niż inwestycjom swoich inwestorów lub inwestorów państw trzecich.

2. Każda z Umawiających się Stron będzie traktować na swoim terytorium działalność inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, dotyczącą inwestycji, a w szczególności zarządzania nią, przeznaczenia, utrzymywania i użytkowania, nie mniej korzystnie niż działalność swoich inwestorów lub inwestorów państw trzecich.

3. Postanowienia niniejszej umowy o traktowaniu inwestorów drugiej Umawiającej się Strony nie mniej korzystnie niż inwestorów państw trzecich nie będą interpretowane jako zobowiązanie jednej Umawiającej się Strony do rozciągnięcia na inwestorów drugiej Umawiającej się Strony istniejących lub przyszłych korzyści w zakresie traktowania, preferencji lub przywileju, wynikających z:

- a) unii celnej, wspólnego rynku, strefy wolnego handlu lub przynależności do wspólnoty gospodarczej, takiej jak RWPG;
- b) międzynarodowej umowy, układu lub wewnętrznych przepisów podatkowych;
- c) uregulowań dotyczących ułatwień w ruchu granicznym.

Artykuł 4

Odszkodowanie

1. Inwestycje inwestorów jednej Umawiającej się Strony mogą być wywłaszczone na terytorium drugiej Umawiającej się Strony tylko w interesie publicznym, na podstawie zgodnego z prawem postępowania i za odszkodowaniem. Odszkodowanie takie odpowiadać będzie wartości tej inwestycji bezpośrednio przed momentem, w którym rzeczywiste lub zamierzone wywłaszczenie stało się publicznie znane. Wypłata odszkodowania następuje bez zbędnej zwłoki, a do czasu dokonania płatności podlega ono oprocentowaniu według zwykłej przeciętnej bankowej stopy procentowej stosowanej w Państwie, na którego terytorium dokonano inwestycji; odszkodowanie musi spełniać wymóg rzeczywistej dyspozycyjności i swobodnego transferu. Wysokość odszkodowania i warunki płatności odszkodowania ustala się w stosowny sposób nie później niż w momencie wywłaszczenia.

2. W przypadku gdy Umawiająca się Strona wywłaszcza mienie spółki, którą uważa się za jej własną spółkę w rozumieniu ustępu 2 artykułu 1 niniejszej umowy, a w której inwestor drugiej Umawiającej się Strony posiada udziały, będzie ona stosowała postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu w celu zapewnienia należnego odszkodowania dla tego inwestora.

3. Inwestorowi przysługuje prawo domagania się zbadania przez właściwe władze Umawiającej się Strony, która dokonuje wywłaszczenia, legalności tego wywłaszczenia.

4. Inwestorowi przysługuje prawo domagania się zbadania wysokości odszkodowania przez właściwe władze Umawiającej się Strony, która dokonuje wywłaszczenia, lub przez międzynarodowy trybunał arbitrażowy, zgodnie z artykułem 8.

5. W sprawach, o których mowa w ustępach 1, 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, inwestorzy jednej Umawiającej się Strony będą traktowani na terytorium drugiej Umawiającej się Strony nie mniej korzystnie niż własni inwestorzy lub inwestorzy państw trzecich.

6. Inwestorzy jednej Umawiającej się Strony i

wspólne przedsiębiorstwa z udziałem jej inwestorów, których inwestycje doznały uszczerbku w wyniku wojny lub konfliktu zbrojnego, stanu wyjątkowego lub innych podobnych zdarzeń na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będą traktowani przez drugą Umawiającą się Stronę w odniesieniu do wszystkich środków podjętych z tego powodu nie mniej korzystnie niż jej własni inwestorzy lub inwestorzy państw trzecich.

Artykuł 5

Transfer

1. Każda z Umawiających się Stron gwarantuje inwestorom drugiej Umawiającej się Strony, bez zbędnej zwłoki, swobodny transfer w walucie wymiennej, płatności związanych z inwestycją, a w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) kapitału i kwot dodatkowych na utrzymanie lub powiększenie inwestycji;
- b) kwot przeznaczonych na pokrycie wydatków związanych z zarządzaniem inwestycją;
- c) przychodów;
- d) spłat pożyczek;
- e) wpływów pochodzących z całkowitej lub częściowej likwidacji inwestycji lub jej sprzedaży;
- f) odszkodowań, stosownie do artykułu 4 ustęp 1.

2. Płatności wymienione w ustępie 1 litery a) do d) niniejszego artykułu mogą być dokonywane pod warunkiem, że waluta wymienna pochodzi z inwestycji lub wpływów będących rezultatem inwestycji.

3. Traktowanie wymienione w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu nie będzie mniej korzystne niż traktowanie inwestorów państw trzecich.

4. Transfery wymienione w niniejszym artykule będą dokonywane według kursu obowiązującego w dniu transferu.

5. Opłaty bankowe będą słuszne i sprawiedliwe.

Artykuł 6

Subrogacja

Jeżeli jedna z Umawiających się Stron lub instytucja przez nią upoważniona dokona na rzecz inwestora tej Umawiającej się Strony płatności z tytułu gwarancji inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, druga Umawiająca się Strona, nie naruszając wynikających z artykułu 9 praw pierwszej Umawiającej się Strony, uzna przejęcie przez pierwszą Umawiającą się Stronę z mocy prawa lub w wyniku czynności prawnej wszelkich praw i roszczeń tego inwestora. Druga Umawiająca się Strona uzna również, z zastrzeżeniem jednak przysługującego tej Umawiającej się Stronie prawa do rozszczenia wzajemnego z tytułu nie uiszczonych, a należnych od inwestora podatków lub ciężarów publicznych, przejęcie przez pierwszą Umawiającą się Stronę wszelkich praw i roszczeń, do których dochodzenia będzie ona uprawniona w takim samym zakresie jak jej poprzednik prawny. Do transferu płatności na rzecz tej Umawiającej się Strony, która wstąpiła w prawa inwestora, stosuje się odpowiednio artykuł 4 i artykuł 5.

Artykuł 7

Inne zobowiązania

1. Jeżeli ustawodawstwo jednej z Umawiających się Stron lub zobowiązania międzynarodowe istniejące obec-

nie lub ustanowione później pomiędzy Umawiającymi się Stronami poza niniejszą umową zawierają zasadę ogólną lub szczegółową, uprawniającą inwestycje inwestorów drugiej Umawiającej się Strony do traktowania bardziej korzystnego niż zapewnione niniejszą umową, zasada taka w zakresie, w jakim jest korzystniejsza, będzie miała pierwszeństwo przed postanowieniami niniejszej umowy.

2. Każda z Umawiających się Stron dotrzyma wszelkich zobowiązań umownych zaciągniętych przez nią wobec inwestorów drugiej Umawiającej się Strony w odniesieniu do inwestycji dopuszczonych przez nią na swoim terytorium.

Artykuł 8

Rozstrzygnięcie sporów dotyczących inwestycji

1. Każdy spór powstały w związku z inwestycją pomiędzy Umawiającą się Stroną i inwestorem drugiej Umawiającej się Strony będzie, w miarę możliwości, rozstrzygany polubownie pomiędzy stronami sporu. Jeśli sporu takiego nie rozstrzygnięto polubownie, inwestor powinien wyczerpać krajowe środki odwoławcze w ramach postępowania administracyjnego lub sądowego.

2. Jeżeli taki spór nie zostanie rozstrzygnięty w sposób przewidziany w ustępie 1 w okresie 12 miesięcy od daty pisemnej notyfikacji dostatecznie sprecyzowanego roszczenia, na wniosek Umawiającej się Strony lub inwestora drugiej Umawiającej się Strony spór zostanie przekazany do postępowania pojednawczego lub arbitrażowego:

- a) jeżeli obie Umawiające się Strony będą uczestnikami Konwencji o rozstrzygnięciu sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami innych państw, wyłożonej do podpisu w Waszyngtonie 18 marca 1965 r. — przed Międzynarodowym Centrum dla Rozstrzygnięcia Sporów Inwestycyjnych.

W przypadku arbitrażu, każda Umawiająca się Strona, także w braku odrębnego porozumienia arbitrażowego pomiędzy Umawiającą się Stroną i inwestorem, na mocy niniejszej umowy zgadza się nieodwołalnie kierować w przyszłości wszelkie takie spory do tego Centrum i uznawać jego orzeczenia za wiążące;

- b) jeżeli jedna z Umawiających się Stron nie będzie uczestnikiem Konwencji o rozstrzygnięciu sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami innych państw — przed międzynarodowym trybunałem arbitrażowym.

Taki międzynarodowy trybunał arbitrażowy będzie powoływany dla każdej sprawy w następujący sposób:

Każda strona wyznaczy jednego członka, a ci dwaj członkowie wybiorą wspólnie przewodniczącego, posiadającego obywatelstwo państwa trzeciego. Członkowie trybunału zostaną wyznaczeni w ciągu dwóch miesięcy od daty poinformowania przez inwestora drugiej Umawiającej się Strony o zamiarze poddania sporu trybunałowi arbitrażowemu, a przewodniczący zostanie wyznaczony w ciągu dalszych dwóch miesięcy. Jeżeli terminy określone w niniejszym punkcie nie zostaną zachowane, każda strona może w braku innego odpowiedniego uregulowania zwrócić się do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału

Sprawiedliwości o dokonanie potrzebnych nominacji. Jeżeli Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron lub jakiegokolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnienie tej funkcji, należy zwrócić się o dokonanie nominacji na takich samych warunkach do wiceprzewodniczącego lub, w przypadku jego niezdolności, do najstarszego rangą członka Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Trybunał arbitrażowy ustanawia własne zasady proceduralne, stosując w drodze analogii zasady postępowania przyjęte w Konwencji o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami innych państw z 18 marca 1965 r.; orzeczenie musi podawać podstawy, na których zostało oparte. Uzasadnienie sporządza się na wniosek którejkolwiek ze stron.

3. Orzeczenie jest ostateczne i wiążące; podlega ono wykonaniu stosownie do prawa krajowego; każda z Umawiających się Stron zapewni uznanie i wykonanie orzeczenia arbitrażowego zgodnie z odpowiednimi postanowieniami swego ustawodawstwa.

4. Każda strona ponosi koszty udziału swojego członka oraz swego zastępstwa procesowego w postępowaniu arbitrażowym; koszty udziału przewodniczącego i pozostałe koszty są ponoszone w częściach równych przez obie strony.

5. Umawiająca się Strona, będąca stroną sporu, nie będzie, na żadnym etapie postępowania pojednawczego lub arbitrażowego lub wykonania orzeczenia, podnosić zarzutu, że inwestor, który jest drugą stroną sporu, otrzymał, zgodnie z polisą ubezpieczeniową, odszkodowanie z tytułu niektórych lub wszystkich poniesionych przez niego strat.

Artykuł 9

Spory między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą, w miarę możliwości, rozstrzygane w drodze polubownych negocjacji.

2. Jeżeli spór nie może być rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy, zostanie on, na żądanie którejkolwiek z Umawiających się Stron, przedłożony do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy będzie utworzony ad hoc w następujący sposób: każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego członka, a ci dwaj członkowie wybiorą wspólnie obywatela państwa trzeciego, który po zatwierdzeniu przez rządy Umawiających się Stron zostanie przewodniczącym trybunału. Członkowie trybunału zostaną wyznaczeni w ciągu dwóch miesięcy od daty, w której jedna Umawiająca się Strona poinformowała drugą Umawiającą się Stronę o zamiarze poddania sporu trybunałowi arbitrażowemu, a przewodniczący zostanie wyznaczony w ciągu dwóch dalszych miesięcy.

4. Jeżeli terminy określone w ustępie 3 nie zostaną zachowane, każda Umawiająca się Strona może, w braku innego odpowiedniego uregulowania, zwrócić się do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawie-

dliwości o dokonanie potrzebnych nominacji. Jeżeli Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron lub jakiegokolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnienie tej funkcji, należy zwrócić się o dokonanie niezbędnych nominacji na takich samych warunkach do wiceprzewodniczącego lub, w przypadku jego niezdolności, do najstarszego rangą członka Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

5. Trybunał ustanawia własne zasady proceduralne.

6. Trybunał arbitrażowy rozstrzyga na podstawie niniejszej umowy oraz powszechnie uznanych reguł prawa międzynarodowego. Trybunał orzeka większością głosów. Orzeczenie jest ostateczne i wiążące.

7. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty udziału swojego członka oraz swego zastępstwa procesowego w postępowaniu arbitrażowym; koszty udziału przewodniczącego i pozostałe koszty są ponoszone w częściach równych przez obie Strony. Trybunał może jednakże w swoim orzeczeniu określić inny podział kosztów.

Artykuł 10

Stosowanie umowy

Niniejsza umowa ma zastosowanie do wszelkich istniejących i przyszłych inwestycji, dokonywanych na terytorium jednej Umawiającej się Strony zgodnie z jej ustawodawstwem przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 11

Wejście w życie i okres obowiązywania

1. Niniejsza umowa podlega ratyfikacji i wejdzie w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu w którym zostaną wymienione dokumenty ratyfikacyjne.

2. Niniejsza umowa pozostaje w mocy przez okres dziesięciu lat. Po upływie tego okresu ulega ona przedłużeniu na czas nieokreślony, chyba że zostanie wypowiedziana pisemnie przez którąkolwiek Umawiającą się Stronę na dwanaście miesięcy przed jej wygaśnięciem. Po upływie początkowego okresu dziesięciu lat niniejsza umowa może być wypowiedziana w każdym czasie przez każdą z Umawiających się Stron z zachowaniem dwunastomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

3. W odniesieniu do inwestycji podjętych przed datą upływu ważności niniejszej umowy postanowienia artykułów 1 do 10 zachowują moc obowiązującą przez okres dalszych dziesięciu lat od daty upływu ważności niniejszej umowy.

Sporządzono w Wiedniu dnia 24 listopada 1988 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
M. Wilczek

Z upoważnienia
Republiki Austrii
A. Mock

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 9 czerwca 1989 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *T. Olechowski*